

Präsens

(Теперішній час)

Lehrerin Ludmila Humennyk

Теперішній час

В німецькій мові – це аналог українського теперішнього часу. Він вживається, коли ми говоримо про те, що відбувається взагалі або саме зараз.

*Buratino sitzt und wartet. —
Буратіно сидить і чекає.*

*Mein Vater arbeitet viel. —
Мій тато багато працює.*

Відмінювання слабких дієслів

Дієслова які змінюються за правилами називаються слабкими. Вони утворюють теперішній час через додавання особового закінчення до основи слова.

	<i>fragen</i>	<i>sagen</i>
<i>Ich</i>	<i>frage</i>	<i>sage</i>
<i>Du</i>	<i>fragst</i>	<i>sagst</i>
<i>Er, sie, es</i>	<i>fragt</i>	<i>sagt</i>
<i>Wir</i>	<i>fragen</i>	<i>sagen</i>
<i>Ihr</i>	<i>fragt</i>	<i>sagt</i>
<i>Sie, sie</i>	<i>fragen</i>	<i>sagen</i>

Відмінювання слабких дієслів. Особливі випадки.

- Дієслова, основа яких закінчується на -t, -d, -chn, -dn, -ffn, -gn, -tm, -drn, набувають у 2-й особі однини закінчення -est, а у 3-й особі однини і 2-й особі множин закінчення -et

Er öffnet die Tür. Він відкриває двері
Sie warte lange. Вона чекає довго

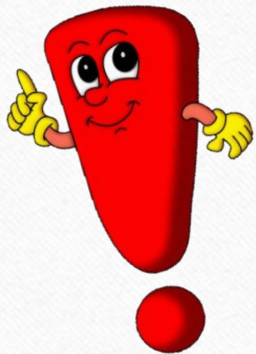
- Дієслова, основа яких закінчується на -s, -ss, -ß, -z, -tz набувають у 2-й особі однини закінчення -t

Du sitzt hier. Ти сидиш тут.
Du reist viel. Ти багато подорожуєш.

Відмінювання сильних дієслів

Сильними дієсловами в німецькій мові називають дієслова, які у 2-й і 3-й особах однини змінюють кореневу голосну: $e \rightarrow i$ (або ie), $a \rightarrow \ddot{a}$, $au \rightarrow \ddot{a}u$

На жаль, не існує чіткого правила, за яким, дивлячись на неозначену форму дієслова, можна було б сказати, сильне це дієслово чи слабке. Тому всі незнайомі дієслова бажано перевіряти за словником.

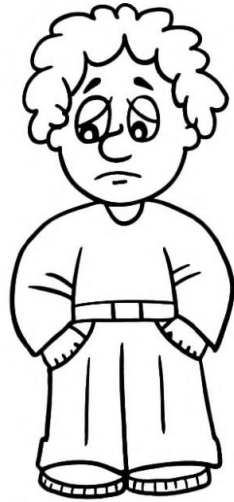
Приклад відмінювання сильних дієслів

	nehmen брати	essen їсти	sprechen говорити	helfen допомагати	fahren їздити	sehen бачити	laufen бігати
ich	nehme	esse	spreche	helfe	fahre	sehe	laufe
du	nimmst	isst	sprichst	hilfst	fährst	sehst	läufst
er, sie, es	nimmt	isst	spricht	hilft	fährt	sieht	läuft
wir	nehmen	essen	sprechen	helfen	fahren	sehen	laufen
ihr	nehmt	esst	sprecht	hilft	fahrt	seht	lauf
Sie/sie	nehmen	essen	sprechen	helfen	fahren	sehen	laufen

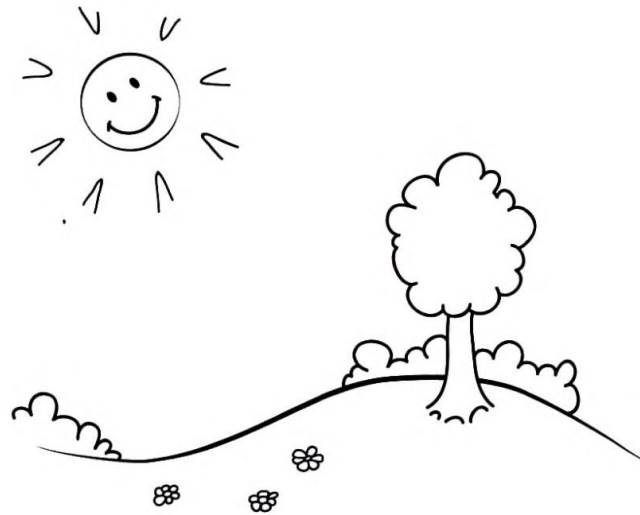

Заперечна форма

Один зі способів побудувати заперечне речення в німецькій мові — це використати частку **nicht**. Ця частка відповідає українському «не».

*Er ist nicht glücklich, er ist traurig. —
Він не щасливий, він сумний.*

*Es regnet heute nicht. —
Сьогодні немає дощу.*

- Якщо ми заперечуємо дієслово, то частка **nicht** ставиться наприкінці речення .

*Ich sehe **nicht**. — Я не бачу.*

*Ich brauche das Buch jetzt **nicht** — Мені зараз не потрібна ця книжка.*

- Та якщо заперечується не дієслово, то **nicht** зазвичай стоїть перед тим словом, яке заперечує.

*Das Buch ist **nicht** interessant — Книжка нецікава.*

Порівняй:

*Er kommt **nicht** heute. — Він прийде **не** сьогодні.*

*Er kommt heute **nicht**. — Він сьогодні **не** прийде.*

- Якщо в реченні існують слова, що вказують на місце (які відповідають на запитання де? куди? звідки?), **nicht** може ставитися як перед ними, так і після них.

*Ich fahre heute **nicht** nach Berlin. = Ich fahre heute nach Berlin **nicht***

Я не їду сьогодні до Берліна(куди?).

Питальна форма. Загальні питання

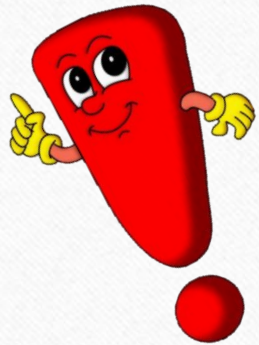
Для того щоб поставити запитання в теперішньому часі, потрібно дієслово у відповідній формі поставити перед підметом.

Ich lese viel. — Я багато читаю.

Liest du viel? — Ти багато читаєш?

Відмінювання **sein** (бути) в Präsens

Ich bin

Du bist

Er, sie, es ist

Wir sind

Ihr seid

Sie, sie sind

*Дієслово **sein** (бути) в теперішньому часі часто не перекладається українською мовою. Проте в німецькій мові це слово не можна пропускати в реченні, інакше речення втрачає сенс.*

Нажми на паузу Виконай вправу.

- Заповни пропуски дієсловом **sein** у відповідній формі

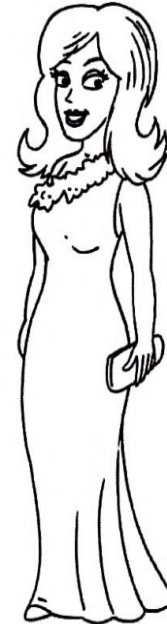
1) Sie _____ hübsch.

2) Du _____ klein.

3) Ich _____ Pilot.

4) Er _____ Lehrer.

5) Es _____ schmutzig.

Перевір себе!

1) Sie ist hübsch.

2) Du bist klein.

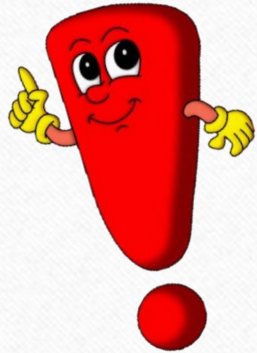
3) Ich bin Pilot.

4) Er ist Lehrer.

5) Es ist schmutzig.

Відмінювання **haben**(мати) в Präsens

<i>Ich</i>	habe
<i>Du</i>	hast
<i>Er, sie, es</i>	hat
<i>Wir</i>	haben
<i>Ihr</i>	habt
<i>Sie, sie</i>	haben

Наказовий спосіб

Так само як в українській мові, в німецькій мові наказовий спосіб слугує для передачі наказу, прохання, вимоги або заборони.

- Звертання ввічливе на Ви до однієї особи співпадає з формою дієслова до 3-ї особи множини, при цьому дієслово ставиться на перше місце.

Stehen Sie hier nicht! — Не стійте тут!

Lesen Sie! — Читайте!

- Форма на ти наказового способу утворюється додаванням суфікса e до основи дієслова, який часто в живій мові зникає

*Trinke! — Пий! Setze nicht! — Не сідай! Frag ! —
Занулуй!*

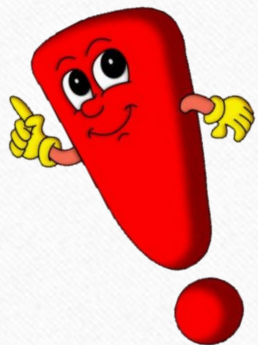
- Форма для множини має закінчення t та співпадає з формою 2-ї особи множини теперішнього часу.

Peter und Monika, lest! — Петере й Моніко, читайте!

Запам'ятай!

Сильні дієслова з кореневою голосною е в формі на ти наказового способу змінюють е на і або іе. Проте в сильних дієсловах з кореневою голосною а жодних змін не відбувається.

Lies! — Читай! Nimm! — Бери! iss nicht! — Не їж! Fahr! — їдь! Schlaf nicht! — Не спи! Lauf! — Біжи!

Дієслово **sein** утворює наказовий спосіб особливим чином.

Sei vorsichtig! — Будь обережний!

Seid nicht faul! — Не будьте лінивці! (форма на ви до багатьох осіб)

Seien Sie vorsichtig! — Будьте обережні (ввічлива форма)

Використана література:

1. Гольц Жива граматика німецької мови. Рівень 1 /Д. Дарія Гольц, Тетяна Сенчева, Lukas Werner. – Харків: New Time, 2017. – 95 с
2. Сотникова С. Німецька мова (1-й рік навчання). 5 клас : підруч. для закл. загальн. середн. освіти / С. І. Сотникова, Т. Ф. Білоусова. — 2-ге вид., доопрац. відп. до чин. навч. прогр. — Харків : Вид-во «Ранок», 2018. — 176 с. : іл

